

Številka: 35431-188/2024-2570-13

Datum: 21. 1. 2025

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi osmega odstavka 90. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23-ZUNPEOVE in 23/24) v predhodnem postopku za poseg: Spremembe in posodobitve na napravi za proizvodnjo žveplove kisline (A1) in na napravi A2-Vzdrževanje in Energetika v Pripravi vode (N52), začetim na zahtevo nosilca nameravanega posega CINKARNA, kemična industrija Celje d.d., Kidričeva ulica 26, 3000 Celje, ki ga zastopa članica uprave Nikolaja Podgoršek Selič, naslednjo

O D L O Č B O

I. Za nameravani poseg: Spremembe in posodobitve na napravi za proizvodnjo žveplove kisline (A1) in na napravi A2-Vzdrževanje in Energetika v Pripravi vode (N52):

- A1 – naprava za proizvodnjo žveplove kisline:
 - zvišanje kapacitete proizvedene kisline,
 - zvišanje količine pogače,
 - dvig obratovalnega tlaka proizvedene pare na kislini,
 - postavitve parne kondenzacijske turbine in izgradnja novega parovoda,
 - postavitve hladilnega stolpa za hlajenje kondenzatorja;
- A2 – Vzdrževanje in Energetika – Priprava vode:

postavitve naprave v pripravi vode za odstranjevanje silicija iz demi vode, nosilca nameravanega posega, CINKARNA, kemična industrija Celje d.d., Kidričeva ulica 26, 3000 Celje, **ni potrebno** izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja, ob upoštevanju naslednjih ukrepov:

1. Emisije snovi v zrak:

1.1. Ukrepi za čas gradnje:

- v sušnih in vetrovnih dneh je potrebno omejiti manipulacijo z zemeljskim izkopom in sipkim gradbenim materialom na gradbišču ali pa sipek gradbeni material ustrezno obdelati proti prašenju (škropljenje z vodo);
- suhe sipke gradbene materiale in zemeljski izkop je potrebno med odstranjevanjem in prekladanjem vlažiti;
- na gradbišču je treba določiti nadzornika, ki bo tekom gradbenih del preverjal ustreznost izvajanja ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije delcev iz gradbišča.

2. Emisije snovi v tla in podzemne vode:

2.1. Ukrepi za čas gradnje:

- pri gradnji je potrebno uporabljati gradbene stroje in vozila, ki so redno in dobro vzdrževana in servisirana;
- pri pretakanju goriv v gradbene stroje je potrebno uporabljati lovilne posode, s katerimi se bo ujelo morebitno razlito gorivo;
- zagotoviti je potrebno ustrezna adsorpcijska sredstva in tesne posode za shranjevanje uporabljenega sredstva;
- v primeru razlitja naftnih derivatov je potrebno onesnaženo zemljinu nemudoma odstraniti, shraniti v posodo in jo predati v nadaljnjo oskrbo za to dejavnost

- registriranemu zbiralcu;
 - pred pričetkom gradbenih del je potrebno za delavce pripraviti navodila za ukrepanje v primeru dogodkov, kot je npr. razlitje oz. onesnaženje površine tal z naftnimi derivati (z gorivom ali oljem iz gradbenih strojev ali transportnih vozil) ali z neznanimi tekočinami;
 - na gradbišču je potrebno uporabljati kemične sanitarije brez iztoka.
- II. Ta odločba preneha veljati, če se nameravani poseg ne začne izvajati v petih letih od njene pravnomočnosti.
- III. V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za okolje (v nadaljevanju ministrstvo), je dne 19. 8. 2024 s strani nosilca nameravanega posega, CINKARNA, kemična industrija Celje d.d., Kidričeva ulica 26, 3000 Celje, ki ga zastopa članica uprave Nikolaja Podgoršek Selič (v nadaljevanju nosilec nameravanega posega), prejelo vlogo za izvedbo predhodnega postopka za nameravani poseg: Spremembe in posodobitve na napravi za proizvodnjo žveplave kisline (A1) in na napravi A2-Vzdrževanje in Energetika v Pripravi vode (N52), v skladu z 90. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23-ZUNPEOVE in 23/24, v nadaljevanju ZVO-2).

K vlogi in njeni dopolnitvi z dne 5. 9. 2024 in 6. 9. 2024 je nosilec nameravanega posega priložil naslednjo dokumentacijo:

- Izpolnjen obrazec zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 29. 7. 2024;
- Skico z označeno lokacijo nameravanega posega v merilu 1:25.000;
- Karto z označenimi lokacijami nameravanega posega;
- Potrdilo o plačilu upravne takse v višini 22,60 eur z dne 29. 7. 2024;
- Zaključno poročilo projekta – 1. del, Optimizacija parnega sistema in dvig proizvodnje žveplave (VI) kisline, oznaka projekta: 85.009.195, 16. 1. 2024.
- Definicija projekta – 2. del (NAČRTOVANJE in IZVEDBA PROJEKTA), Vgradnja parne turbine za proizvodnjo električne energije, oznaka projekta/naloga: 85.009.195, 8. 4. 2024;
- Idejna zasnova, Priprava demineralizirane vode za projekt: Optimizacija parnega sistema in dvig kapacitete proizvodnje žveplave (VI) kisline, 7. 9. 2023.

Nosilec nameravanega posega je vlogo, v skladu s pozivom ministrstva št. 35431-188/2024-2570-8 z dne 22. 10. 2024, dne 21. 11. 2024 dopolnil z dokumentom z naslovom: »Zadeva: Predložitev dokazov v predhodnem postopku za poseg: Spremembe in posodobitve na napravi za proizvodnjo žveplave kisline (A1) in na napravi A2 – Vzdrževanje in Energetika v Pripravi vode (N52)« št. BK-10/2024 z dne 19. 11. 2024.

Nosilec nameravanega posega je vlogo, v skladu s pozivom ministrstva št. 35431-188/2024-2570-10 z dne 4. 12. 2024, dne 10. 12. 2024 ponovno dopolnil z dokumentom z naslovom: »Zadeva: Predložitev dokazov v predhodnem postopku za poseg: Spremembe in posodobitve na napravi za proizvodnjo žveplave kisline (A1) in na napravi A2 – Vzdrževanje in Energetika v Pripravi vode (N52)« št. BK-12/2024 z dne 10. 12. 2024.

V skladu s prvim odstavkom 90. člena ZVO-2 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz četrtega odstavka 89. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 90. člena ZVO-2 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v

okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje, ter kjer je to ustrezno, rezultate morebitnih že izvedenih presoj v skladu s tem zakonom in s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine, varstvo gozdov in sevalno varnost (četrti odstavek 90. člena ZVO-2).

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22-ZVO-2).

Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje v drugem odstavku 3. člena določa, da se za spremembo posega v okolje iz prvega odstavka prejšnjega člena, za katerega je bilo pred spremembo že pridobljeno okoljevarstveno soglasje, izvede predhodni postopek, če gre za spremembo posega v okolje, ki sama po sebi dosega ali presega višino pragu, pri kateri je v prilogi 1 te uredbe za to vrsto posega treba izvesti predhodni postopek.

Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje v četrtem odstavku 3. člena nadalje določa, da se predhodni postopek izvede tudi za spremembo posega v okolje iz prvega odstavka prejšnjega člena ali prvega odstavka tega člena, za katerega v prilogi 1 te uredbe prag ni določen.

Ob tem je v 6. točki prvega odstavka 1.a člena citirane uredbe obrazloženo, da je sprememba posega v okolje, sprememba posega, ki je bil v skladu s predpisi dovoljen, se izvaja ali je že izveden, in vpliva na bistvene lastnosti posega v okolje tako, da se njegovi vplivi na okolje pomembno povečajo oziroma se pomembno povečanje njegovih vplivov na okolje zaradi spremembe lahko pričakuje.

V skladu s prvo točko prvega odstavka 1.a člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, pa je bistvena lastnost posega v okolje, lastnost posega v okolje, zaradi katere ima lahko poseg v okolje pomembne vplive na okolje oziroma se pomembni vplivi na okolje lahko pričakujejo; bistveno lastnost posega v okolje izraža zlasti njegova zmogljivost.

V skladu s točko C Predelovalne dejavnosti, C.III Kemična industrija in ravnanje s kemijskimi proizvodi, C.III.2 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba predhodnega postopka obvezna, če gre za druge industrijske naprave za obdelavo polizdelkov ali proizvodnjo snovi ali skupin snovi, kjer se uporabljajo kemični postopki, razen C.III.1, zlasti: i. pesticidov in biocidov, ii. farmacevtskih proizvodov, iii, barv in lakov, iv. elastomerov in drugih polimerov, v. peroksidov.

Iz predložene dokumentacije izhaja, da nameravani poseg obsega spremembe in posodobitve na napravi za proizvodnjo žveplove kisline (A1) in na napravi A2-Vzdrževanje in Energetika v Pripravi vode (N52), ki so takšne narave, da vplivajo na proizvodno zmogljivost naprave, zato je na podlagi točke C.III.2 Priloge 1 v povezavi v povezavi z drugim in četrtem odstavkom 3. člena, 6. in 1. točko prvega odstavka 1.a člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, zanj obvezna izvedba predhodnega postopka.

Ugotovitveni postopek

Ministrstvo je po ugotovitvi, da je nosilec nameravanega posega posredoval popolno dokumentacijo, skladno s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2, ki določa, da ministrstvo zagotovi javnosti vpogled v vlogo za predhodni postopek za nameravane posege iz tretjega odstavka 89. člena tega zakona tako, da jo skupaj z javnim naznanilom objavi na osrednjem spletnem mestu državne upravne ter zainteresirani javnosti zagotovi pravico do sodelovanja z dajanjem mnenj in pripomb, z javnim naznanilom številka 35431-188/2024-2570-7 z dne 16. 9. 2024 obvestilo zainteresirano javnost o prejeti vlogi za izvedbo predhodnega postopka. Javnosti je bilo v skladu s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka

določenega v javnem naznanilu, to je od 18. 9. 2024 do 17. 10. 2024.

V tem času na ministrstvo ni bila posredovana nobena pripomba. Prav tako v tem času ministrstvo ni prejelo nobene zahteve za vstop.

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve te odločbe.

Opis obstoječega stanja

Lokacija nameravanega posega se nahaja v Mestni občini Celje, znotraj obstoječega proizvodnega kompleksa Cinkarne Celje. Nosilec nameravanega posega na obravnavani lokaciji obratuje v skladu okoljevarstvenim dovoljenjem za obratovanje naprav, ki povzročajo industrijske emisije št. 35407-128/2006-153 z dne 28.10.2010, ki je bilo spremenjeno z odločbami št. 35407-53/2011-2 z dne 9.9.2011, št. 35407-55/2011-2 z dne 14.10.2011, št. 35406- 6/2012-2 z dne 10.2.2012, št. 35406-49/2012-4 z dne 8.11.2012, št. 35406-77/2014-4 z dne 28.5.2015, št. 35406-50/2013-6 z dne 17.11.2015, delno odločbo št. 35406-48/2015–20 z dne 13.12.2016 in dopolnilno odločbo št. 35406-48/2015-28 z dne 23. 6. 2017, odločbo št. 35406- 45/2017-6 z dne 20.11.2017, odločbo št. 35406-8/2018-3 z dne 29.5.2018, odločbo št. 35406- 34/2018-6 z dne 18.2.2019, sklepom št. 35406-9/2019-1 z dne 22.2.2019, odločbo št. 35406- 19/2019-4 z dne 5.11.2019, odločbo št. 35406-47/2020-ARSO-24 z dne 31. 1. 2023, 35432- 5/2023-2570-3 z dne 11. 4. 2023 in odločbo št. 35432-233/2022-2550-31 (v nadaljevanju IED OVD).

Na območju nameravanega posega je trenutna dejanska raba pozidano in sorodno zemljišče (ID 3000). Območje nameravanega posega se prostorsko ureja z Odlokom o občinskem podrobnem prostorskem načrtu Cinkarne Celje (Uradni list RS, št. 38/13). Na območju nameravanega posega je določena namenska raba I – območje proizvodnih dejavnosti.

Opis nameravanega posega

Predmet nameravanega posega so spremembe in posodobitve na napravi A1-naprava za proizvodnjo žveplove kisline in na napravi A2-Vzdrževanje in Energetika v Pripravi vode.

Na napravi A1-Proizvodnja žveplove kisline namerava nosilec nameravanega posega izvesti poseg namenjen proizvodnji električne energije s kondenzacijsko parno turbino. Tekom proizvodnje žveplove kisline se sprošča velik del toplote, ki se v obstoječem stanju porablja za proizvodnjo pare. Le-ta je trenutno proizvedena pri tlaku do 25 bar in temperaturi ca. 250 °C. Z namenom zvišanja energetske učinkovitosti je predvidena vgradnja parne kondenzacijske turbine za soproizvodnjo električne energije. Nosilec nameravanega posega pričakuje, da bo s parno turbino proizvedel ca. 20 % celotne porabljene električne energije na lokaciji Cinkarne v Celju.

Za namen napajanja turbine trenutna kondicija proizvedene pare ni primerna, v samem procesu proizvodnje kisline je potrebno zamenjati določene naprave, da se zagotovi višji tlak (30 bar) in višja temperatura pare oz. bolj pregreta para (420 °C).

Trenutni sistem proizvodnje pare oz. parni sistem pri proizvodnji kisline je zasnovan tako, da sta nameščena dva dimnoceвна kotla (večji in manjši), ki sta s sistemom dovodnih in odvodnih cevi (downcomers, upcomers) povezana s parnim bobnom. Da bi se zagotovila ustrezna kondicija pare za napajanje turbine, se bo na mestu manjšega dimnocevnega kotla namestil pregrevalnik pare in parni boben zamenjal z večjim.

V sklopu nameravanega posega je previden tudi dvig maksimalnega dovoljenega tlaka. Maksimalni tlak bo določen tekom izdelave projektne dokumentacije in bo odvisen od pogojev nadzornega organa za opremo pod tlakom in ostale nameščene opreme pri proizvodnji pare.

Parna kondenzacijska turbina bo zasnovana z dvema odjemoma in kondenzacijskim koncem. Turbina bo napajana s paro pri 30 bar(a) in 420°C. Prvi predviden odjem je pri 20 bar(a) in bo namenjen obstoječim porabnikom visokotlačne pare znotraj Cinkarne Celje. Drugi odjem je predviden pri 7 bar(a) in je namenjen obstoječim porabnikom pare na tem tlačnem nivoju. Paro pri tlačnem nivoju 20 bar(a) se bo vodilo v obstoječ parovod, med tem ko bo za paro pri 7 bar(a) potrebno zgraditi nov parovod do porabnikov. Predvidena je izgradnja parovoda DN 300.

Višek proizvedene pare bo kondenziran. Ker se bo ohlajeni kondenzat ponovno porabil za proizvodnjo pare, se bo s tem znižala poraba sveže demineralizirane vode.

Za hlajenje kondenzata je predviden odprt obtočni hladilni sistem z močjo ca. 5 MW. V hladilnem sistemu se uporablja dekarbonizirana voda, za kondicioniranje vode ni predvidena uporaba biocidov oz. drugih dodatkov. Za pokrivanje izgub zaradi evaporacije vode v hladilnih stolpih in odsoljevanja/kaluženja je predvidena uporaba sveže dekarbonizirane vode v količini ca. 10 m³/h. Predvidena je uporaba odpadne vode, ki bo nastajala zaradi odsoljevanja/kaluženja (ocenjena količina je do 5 m³/h) v napravi A1 za uravnavanje koncentracije proizvedene kisline, kadar to omogočajo zahteve po kvaliteti žveplove kisline. Odpadna voda, ki je ne bo mogoče uporabiti, se bo na iztoku V4 odvajala v Vzhodno Ložnico. Temperatura vode iz odsoljevanja je ocenjena na 25°C do 28 °C.

Para, ki se bo vodila na parno turbino, se proizvaja iz demineralizirane vode pripravljene v Pripravi vode (N52). Ena izmed zahtev dobaviteljev turbin je tudi nizka vsebnost SiO₂ v demineralizirani vodi (<0,05 mg/L). Ker takšnih koncentracij z obstoječo opremo nosilec nameravanega posega ne more doseči, je v okviru nameravanega posega predvidena tudi namestitev opreme za odstranjevanje SiO₂ iz demineralizirane vode. V ožjem izboru sta dve tehniki – ionska izmenjava (IX) in elektrodeionizacija (EDI), nameščena naprava pa bi imela kapaciteto primerno za maksimalni nivo proizvodnje pare, to je 32 m³/h.

Potrebe po količini demineralizirane vode bodo večje predvsem zaradi povečanih potreb po količini dekarbonatizirane vode, ki se bo uporabljala v hladilnem sistemu. (Za nadomeščanje izgub v hladilnih stolpih se bo porabilo dodatnih 10 m³/h dekarbonizirane vode). V Pripravi vode (N52) bo na leto nastalo okvirno do 9.000 m³ odpadne vode več, vendar pa se bo le-ta ponovno uporabila v Nevtralizaciji kondenzacijskih vod (N71), tako da se izpustov v vode ne predvideva.

Poraba demineralizirane vode zaradi proizvodnje pare se v času obratovanja nameravanega posega namreč ne bo bistveno povišala. Trenutna maksimalna proizvodna kapaciteta žveplove kisline znaša 205.000 t/leto, kar predstavlja maksimalno 276.000 t pare letno. V okviru nameravanega posega se bo zvišala maksimalna kapaciteta proizvodnje kisline na 230.000 t/leto, kar bo pomenilo proizvedeno paro v količini do 278.300 t letno. Faktor za izračun proizvedene pare se bo ob izvedenem nameravanem posegu znižal zaradi zvišanja tlaka in temperature pare in bo znašal 1,21 tpare/tkisline. Trenutni faktor znaša 1,35 tpare/tkisline.

Lokacijska umestitevne parne turbine je predvidena na mestu, kjer so v obstoječem stanju postavljeni stari betonski hladilni stolpi, ki se že leta ne uporabljajo za svoj primaren namen, ampak služijo zgolj kot glušnik izpuščenih viškov pare. Stare betonske hladilne stolpe namerava nosilec nameravanega posega porušiti in na tem mestu zgraditi turbinsko strojnico. Predvideva se postavitev objekta v velikosti ca. 25 × 13 m in višine ca. 10 m. Pred rušenjem se bo namestil dejanski glušnik pare, ki bo v funkciji do zagona turbine, kasneje pa zgolj ob nedelovanju parne turbine.

V želji po maksimalnem izkoristku parne turbine in proizvodnji čim večje količine električne energije načrtuje nosilec nameravanega posega pri procesu proizvodnje žveplove kisline dvigniti maksimalno letno količino proizvedene kisline na 230.000 t, kar vključuje proizvodnjo koncentrirane in razredčene kisline. Proizvodna zmogljivost izključno koncentrirane kisline znaša 226.300 t letno, upoštevajoč proizvodno zmogljivost 620 ton na dan in 365 obratovalnih dni.

Zaradi omejene dobave količine tekočega žvepla, je potrebno za samo proizvodnjo kisline taliti več elementarnega žvepla. Zaradi taljenja večjih količin elementarnega žvepla bo posledično nastajalo tudi več odpadka 05 07 02 - Odpadki, ki vsebujejo žveplo, zato načrtuje nosilec nameravanega posega zvišati navedeno količino odpadka, ki nastaja pri taljenju žvepla iz 220 t/leto na 700 t/leto, kar posledično zviša tudi končno količino odpadka 19 12 12 - Drugi odpadki (tudi mešanice materialov) iz mehanske obdelave odpadkov, ki niso navedeni pod 19 12 11*, ki nastane po postopku predelave D13-Spajanje ali mešanje pred izvajanjem katerega koli od postopkov, označenih z D1 do D12.

Poleg navedenega bi želel nosilec nameravanega posega v čim večji meri izkoristiti obstoječe skladišče žvepla in v njem skladiščiti več elementarnega žvepla, ker je trg nestanovit in pomanjkanje tekočega žvepla lahko moti oz. onemogoča sam potek proizvodnje žveplove kisline. Količino skladiščenega elementarnega žvepla v skladišču Sk1 (01.01) namerava nosilec nameravanega posega zvišati iz 8.250 m³ na maksimalno dovoljeno, to je na 9.500 m³.

Načrtovane spremembe pri proizvodnji pare bodo izvedene v sklopu remonta proizvodnje žveplove kisline, na zemljišču v k.o. 1082 Teharje s parcelno št. 156/14, ID 341. V času ca. 20 dnevne zaustavitve naprave bo zamenjana vsa potrebna oprema za doseganje zelene kondicije pare. Novo nameščena oprema bo postavljena na isti lokaciji kot sedaj. Od večjih kosov opreme je potrebno zamenjati parni boben in namestiti pregrevalnik pare na mestu, kjer je sedaj manjši dimnoceveni kotel (DK2). Preostala dela zajemajo menjavo strojne opreme, prilagoditev cevovodov, zamenjavo merilne opreme.

Rušenje starih betonskih hladilnih stolpov (na zemljišču v k.o. 1082 Teharje s parcelno št. 156/13, ID1866) bo potekalo skladno s pripravljenim projektom za rušenje. Na istem mestu bo postavljena nova stavba. Stavba bo dimenzionirana glede na zahteve dobavitelja turbine, znotraj stavbe bo mostno dvigalo za servisne posege.

Nov parovod za paro bo potekal od nove stavbe, turbinske strojnice, do porabnikov v proizvodnji titanovega dioksida po zemljiščih v 1082 Teharje s parcelnimi št. 156,4, 156/1, 156/13, 156/9, 156/10, 152/38, 154/4, 154/7 in 154/46.

Naprava za odstranjevanje SiO₂ bo locirana v obstoječem objektu v Pripravi vode (N52) (na zemljišču v k.o. 1082 Teharje s parcelno št. 154/19, ID304). Za samo vgradnjo naprave večjih gradbenih del ni predvideti, potrebna bo zgolj prilagoditev cevovodov za povezavo naprave. Obstoječ sistem računalniškega vodenja bo v sklopu projekta dograjen. Dodana bosta dva nova sklopa, in sicer parna turbina in naprava za odstranjevanje SiO₂.

Gradbena dela bodo trajala predvidoma 6 mesecev. Gradbena dela se bodo izvajala v dnevnem obdobju, ob delavnikih od 7. do 17. ure. Ob sobotah bo gradnja potekala prav tako med 7. in 17. uro. Ob nedeljah in praznikih gradbišče ne bo obratovalo. Izvedba nameravanega posega je predvidena v naslednjih fazah:

1. pripravljalna dela (zavarovanje gradbišča in postavitve zaščitnih ograj),
2. rušenje (odklop vseh komunalnih priključkov, postopno rušenje objektov, odvoz odpadkov),
3. priprava gradbišča (čiščenje in izravnava terena, izvedba geodetskih meritev in označitev gradbišča, priprava temeljev – izkopi, nasipi, utrjevanje tal),
4. gradbena in inštalacijska dela (izvedba gradnje, namestitve tehnološke opreme v novo zgradbo, izvedba strojnih in elektro-regulacijskih povezav, urejanje okolice stavbe),
5. finalizacija in predaja objekta.

Podatki o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območjih

Lokacija nameravanega posega se ne nahaja na vodovarstvenem območju. Na lokaciji nameravanega posega ni prisotnih površinskih vodotokov. Območje nameravanega posega se nahaja znotraj območja preostale poplavne nevarnosti. Najbližji vodotok brez imena se nahaja v oddaljenosti ca. 90 m severno. Vodotok Voglajna je od območja nameravanega posega oddaljena ca. 400 m, vodotok Hudinja pa 580 m. Lokacija nameravanega posega se nahaja izven plazljivih in erozijsko nevarnih območij, varovalnih gozdov, gozdnih rezervatov in gozdov s posebnim namenom. Lokacija nameravanega posega se prav tako nahaja izven zavarovanih območij narave, območij naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij Nature 2000. Na lokaciji nameravanega posega ni stavb ali drugih posebnih materialnih dobrin, kot so npr. kulturni spomeniki ali dediščina, območje nameravanega posega tudi ni v njihovem vplivnem območju.

Okoljske značilnosti obstoječega stanja in nameravanega posega

Emisije toplogrednih plinov

Posledica gradnje bodo emisije toplogrednih plinov v izpušnih plinih gradbenih strojev in tovornega prometa za potrebe gradnje na območju gradbišča in na javnih cestah. Glede na omejen čas gradnje, vpliv nameravanega posega na emisije toplogrednih plinov ne bo pomemben.

Nameravani poseg je namenjen proizvodnji električne energije iz proizvedene pare na napravi A1, s čimer bo nosilec nameravanega posega zagotovil ca. 20 % lastne rabe električne energije, kar predstavlja pozitiven vpliv z vidika zmanjšanja emisij toplogrednih plinov. Neposrednih vplivov na nastajanje toplogrednih plinov ni pričakovati, posredni vplivi pa bodo zaradi porabe električne energije za obratovanje objektov. Objekti bodo izvedeni skladno s predpisi, ki urejajo učinkovito rabo energije v stavbah (Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah, Uradni list RS, št. 70/22, 161/22 in 129/23). Posredni vplivi na emisije toplogrednih plinov bodo tudi zaradi večje porabe surovin in nastajanja večje količine odpadkov, vendar ti ne bodo pomembno vplivali k obremenitvi ozračja s toplogrednimi plini.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv z vidika emisij toplogrednih plinov v času obratovanja ne ocenjuje kot verjetno pomemben.

Nastajanje odpadkov

Ravnanje z gradbenimi odpadki, poleg Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22 in 113/23), ureja tudi Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2), ki določa, da mora nosilec nameravanega posega zagotoviti oddajo gradbenih odpadkov zbiralcu gradbenih odpadkov ali izvajalcu obdelave teh odpadkov, predpisuje pa, med drugim, tudi način skladiščenja odpadkov na gradbišču in druga obvezna ravnanja z gradbenimi odpadki. Skupna količina zemeljskega izkopa v času izvajanja gradbenih del bo znašala ca. 1.500 m³. Celoten zemeljski izkop se bo porabil na gradbiščih v območju Cinkarne. Del zemeljskih izkopov se bo porabil na samem mestu gradnje (ca. 500 m³). Poleg zemeljskega izkopa s št. odpadka 17 05 04 bodo v času izvajanja gradbenih del nastale še naslednje vrste odpadkov: 17 09 04 Mešanice gradbenih odpadkov iz rušenja objektov, ki niso navedene v 17 09 01, 17 09 02 in 17 09 03 (5 m³), 17 01 01 Beton (900 t), 17 04 05 Železo in jeklo (50 t), 17 04 11 Kabli (0,5 t). Pri začasnem skladiščenju odpadkov na območju gradbišča bodo do odvoza upoštevana določila predpisov, ki urejajo ravnanje z odpadki in gradbenimi odpadki. Odpadki se bodo zbirali ločeno po vrstah gradbenih odpadkov na gradbišču tako, da ne bodo onesnaževali okolja in se bodo redno odvažali.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv z vidika ravnanja z odpadki v času gradnje ne ocenjuje kot pomemben.

V času obratovanja nameravanega posega bo zaradi taljenja večjih količin elementarnega žvepla posledično nastajalo tudi več odpadka 05 07 02 - Odpadki, ki vsebujejo žveplo (obloge talilnega bazena in ostanek po filtraciji taline žvepla), in sicer se pričakuje dvig iz 220 ton na leto na 700 ton na leto. Ta odpadek se odstranjuje po postopku odstranjevanja z oznako D13 – Spajanje ali mešanje pred izvajanjem enega od postopkov, označenih D1 do D12. Rezultat postopka odstranjevanja je odpadek s št. 19 12 12 – Drugi odpadki (tudi mešanice materialov) iz mehanske obdelave, ki niso navedeni pod 19 12 11. Zaradi izvedbe nameravanega posega se torej posledično pričakuje tudi večje količine tega odpadka. Odvisno od izbire tehnologije za poliranje demineralizirane vode lahko nastajajo tudi odpadki v obliki iztrošenih filtrov elektrodeionizacijskih kolon, predvidoma odpadek št. 15 02 03 Absorbenti, filtrirna sredstva, čistilne krpe in zaščitna oblačila, ki niso navedeni v 15 02 02. Vsi odpadki bodo vključeni v obstoječi sistem ravnanja z odpadki. Ravnanje z odpadki bo skladno z zakonodajo s področja ravnanja z odpadki (Uredba o odpadkih). Na podlagi navedenega ministrstvo ocenjuje, da nameravani poseg v času njegovega obratovanja ne bo pomembno vplival z vidika nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi.

Radioaktivno sevanje

V obstoječem stanju na zemljiščih, na katerih je previden nameravani poseg, ni virov radioaktivnega sevanja. V času gradnje in v času obratovanja na območju ne bo prisotnih virov

radioaktivnega sevanja. Glede na zgoraj navedeno ministrstvo ocenjuje, da vpliva nameravanega posega na radioaktivno sevanje tako v času gradnje kot v času obratovanja ne bo.

Elektromagnetno sevanje

Nameravani poseg v času gradnje ne bo vir elektromagnetnega sevanja.

Novi porabniki električne energije v času obratovanja nameravanega posega bodo napajani iz obstoječih razdelilnih postaj. Kablovod iz generatorja, ki ga bo poganjala parna turbina, bo prenašal energijo v obstoječo glavno RTP. Ocenjuje se, da bi na mestu lahko bil manjši vir elektromagnetnega sevanja. Ko bo naprava v obratovanju, bodo izvedene meritve nizkofrekvenčnega elektromagnetnega sevanja, vendar se glede na obratovanje podobnih turbin za proizvodnjo električne energije na lokacijah drugih podjetij, ocenjuje, da gre za zanemarljiv vpliv z vidika elektromagnetnega sevanja.

Sevanje svetlobe v okolico

Gradbena dela se bodo izvajala le v dnevnem času od ponedeljka do petka od 6. do 18. ure in ob sobotah od 6. do 16. ure. Dela se bodo izvajala v svetlem delu dneva. V večernem in nočnem času dodatnih obremenitev okolja s svetlobo zaradi neobratovanja gradbišča ne bo, zato bo vpliv nameravanega posega na obremenjenost okolja s svetlobo v času gradnje nepomemben.

Na področju obrata se izvaja delovni proces in delo na prostem 24/7 zaradi proizvodne dejavnosti, prevozov, možnih intervencij in varnostnih obhodov. Cinkarna Celje je v celoti obravnavana kot proizvodni objekt, kjer je vsa razsvetljava prilagojena skladno z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13 in 44/22-ZVO-2). Nameravani poseg ne bo povzročil sevanja svetlobe v okolico. Vpliv sevanja svetlobe v okolico v času obratovanja ministrstvo ne ocenjuje kot pomemben.

Hrup

Zaradi izvedbe in obratovanja nameravanega posega se ne pričakuje pomembnih vpliv na okolje z vidika emisij hrupa.

Za obstoječe stanje so bile izvedene prve meritve hrupa v letu 2023, ki jih je izdelala Kova d.o.o. (št. EK2023-2300095/1, 12. 4. 2023), in ki so pokazale, da izmerjene vrednosti kazalcev hrupa ne prekorajajo mejnih vrednosti kazalcev hrupa glede na Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22-ZVO-2). V času meritev so obratovali novi hladilni stolpi N122, N123 za hlajenje v tehnološki enoti nevtralizacije (N28, N71), hladilni stolpi N126 in N127 za hlajenje kompresorske postaje A2 ter ostala proizvodnja na lokaciji Kidričeva 26, Celje.

V času gradnje se bodo dela izvajala v dnevnem času, večjih gradbenih del se ne pričakuje.

V času obratovanja nameravanega posega so predvideni novi viri hrupa, in sicer parna turbina (predvidena jakost <80dB) in hladilni sistem/stolpi (predvidena jakost <70dB), ki bodo vgrajeni znotraj obrata, naprava za odstranjevanje silicija iz demi vode pa bo postavljena v zgradbi znotraj obrata, ob obratovanju se pričakuje jakost zvoka <60 dB.

Ministrstvo je na podlagi vpogleda v Atlaso okolja ugotovilo, da se bodo načrtovani posegi izvedli v razdalji več kot 450 m od najbližjih stavb z varovanimi prostori, ki niso gosto poseljene. Glede na razdaljo in velikost emisije hrupa v okolje, ministrstvo ocenjuje vpliv nameravanega posega z vidika emisij hrupa v času gradnje in v času obratovanja kot nepomemben.

Vibracije

V času izvajanja gradbenih del bodo vibracije lahko nastajale v manjši meri med zemeljskimi izkopi in temeljenjem. Ker bodo dela potekala znotraj obrata industrijskega kompleksa, se ne pričakuje pomembnih vplivov z vidika vibracij.

Delovanje parne turbine povzroča določene vibracije. Sklop turbine bo v celoti dobavljen s strani enega dobavitelja, ki bo v svojih navodilih za delo predvidel tudi spremljanje vibracij naprave in ukrepe. V kolikor bodo izmerjene vibracije previsoke, pride do avtomatske zaustavitve naprave. Spremljanje vibracij je pomembno za samo delovanje naprave, na okolje pa nima vpliva. Glede na navedeno vpliv nameravanega posega v času njegovega obratovanja z vidika vibracij ministrstvo ne ocenjuje kot pomemben.

Vonjave

Nameravani poseg ne bo vir vonjav, ne v času gradnje ne v času obratovanja. Glede na navedeno ministrstvo ocenjuje, da vpliva nameravanega posega na vonjave, tako v času gradnje kot v času obratovanja ne bo.

Vidna izpostavljenost

Gradnja bo pomenila začasno motnjo v prostoru, ki bo posledica prisotnosti gradbene mehanizacije, gradbiščnih elementov in gradbenih materialov na območju gradbišča. Po končani gradnji se bo odstranilo vse ostanke gradbenih materialov in začasnih deponij. Vse z gradnjo prizadete površine se bo krajinsko ustrezno uredilo. Ker bo vpliv gradbišča le začasen in ker bo gradnja potekala na omejenem območju gradbišča, ki bo od okolice ločeno z gradbiščno ograjo, ministrstvo vpliv na vidne značilnosti območja v času izvajanja gradbenih del ocenjuje kot nepomemben.

Po izvedeni gradnji in pričetku obratovanja nameravanega posega ni pričakovati vpliva na vidno izpostavljenost. Nameravani poseg se bo oblikovno in funkcionalno navezoval na obstoječe stavbe v svoji okolici oz. znotraj industrijskega kompleksa Cinkarne. Nameravani poseg s samo umestitvijo ne bo negativno vplival na krajinsko vrednost območja, kakovost in prepoznavnost krajine se ne bosta pomembno spremenili. Vpliv nameravanega posega v času obratovanja na vidne značilnosti prostora ministrstvo ocenjuje kot nepomemben.

Vpliv na kulturno dediščino

Območje nameravanega posega se ne nahaja na območju kulturne dediščine. Na najbližje enote kulturne dediščine obratovanje nameravanega posega ne bo imelo vpliva.

Vpliv na naravo

Na lokaciji nameravanega posega je v obstoječem stanju, glede na dejansko rabo, 3000 pozidano in sorodno zemljišče. Lokacija nameravanega posega ne predstavlja pomembnejšega življenjskega prostora za rastline in živali. Na lokaciji ni varovalnih gozdov, gozdnih rezervatov in gozdov s posebnim namenom. Na lokaciji nameravanega posega prav tako ni zavarovanih območij narave, območij naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij Nature 2000. Najbližje območje Natura 2000, Voglajna pregrada Tratna – izliv v Savinjo (SAC, SI 3000068) se nahaja južno od lokacije nameravanega posega v oddaljenosti ca. 400 m. Glede na vrsto in značilnosti nameravanega posega in njegovo oddaljenost od varovanih območij narave ministrstvo ocenjuje, da nameravani poseg tako v času gradnje, kot tudi v času obratovanja, ne bo negativno vplival na ta območja. Ministrstvo ocenjuje, da nameravani poseg prav tako ne bo negativno vplival na biotsko raznovrstnost in vegetacijo, saj lokacija nameravanega posega v obstoječem stanju ne predstavlja pomembnejšega življenjskega prostora za rastline in živali.

Uporaba naravnih virov, zlasti tal, prsti, vode in biotske raznovrstnosti

Za izvedbo nameravanega posega se bo uporabljala voda in mineralne surovine za potrebe gradbišča. Predvidena poraba vode za izvajanje gradbenih del ni znana, vendar se večjih količin porabe vode ne pričakuje.

V času obratovanja nameravanega posega se, glede na obstoječe stanje, predvideva večja raba vode zaradi dodajanja sveže vode v hladilne stolpe za hlajenje kondenzata. Predvideva se, da bo poraba vode zaradi tega dodatnega porabnika višja za maksimalno 10 m³/h, vendar se ne bo prekoračilo dovoljenih količin za črpanje sveže vode.

Nameravani poseg bo v času obratovanja prav tako porabljal energente, in sicer električno energijo za potrebe obratovanja naprav. Nameravani poseg je namenjen proizvodnji električne energije iz proizvedene pare na napravi A1, s čimer bo nosilec nameravanega posega zagotovil ca. 20 % lastne rabe električne energije. Gradnja bo izvedena v skladu s predpisi, ki urejajo učinkovito rabo energije v stavbah (Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah). Z realizacijo nameravanega posega bo prišlo do fizične zasedbe tal. Glede na dejansko rabo tal se na obravnavanem območju nahajajo pozidana in sorodna zemljišča (ID 3000). Dejanska raba se z izvedbo nameravanega posega ne spremeni.

Sprememba vegetacije

V času gradnje ni predvidena sprememba vegetacije. Ni predvidena krčitev gozda ali posegi za spremembo vegetacije. Celotna površina gradbišča bo umeščena znotraj območja pozidanih in drugih tovrstnih zemljišč. Tudi v času obratovanja ni predvidena krčitev gozda ali drugi posegi za spremembo vegetacije. Tudi v času obratovanja nameravanega posega ne bo bistvenega negativnega vpliva na spremembo vegetacije.

Tveganje nastanka okoljskih in drugih nesreč

CINKARNA, kemična industrija Celje d.d., Kidričeva ulica 26, 3000 Celje, je obrat manjšega tveganja. Nosilec nameravanega posega mora zagotavljati obratovanje obrata skladno z Zasnovo zmanjšanja tveganja za okolje za obrat, 14. 10. 2020, prejeto dne 13. 1. 2021, na podlagi katere je bila izdana dne 3. 2. 2021 izdana Odločba št. 35492-5/2017-29 z dne 3. 2. 2021 o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja št. 35415-22/2006-12 z dne 4. 2. 2015.

Za napravo A1, ki je predmet nameravanega posega, sta predvidena dva scenarija večjih nesreč, in sicer vžig žvepla v skladišču trdnega žvepla in odpoved čistilne naprave za taljenje žvepla ter notranji izredni dogodek razlitje hidrazina, kjer so upoštevane absolutne številke, ki se zaradi nameravanega posega, po navedbah nosilca nameravanega posega, ne bodo spremenile.

Za primer vžiga žvepla v skladišču je izdelan scenarij za vžig 4 kg žvepla in nastanek 8 kg SO₂, neodvisno od količine skladiščenega žvepla. V primeru skladiščenja dodatnih količin žvepla, ostajajo varnostni ukrepi popolnoma enaki, kot v obstoječem stanju, zato po oceni nosilca nameravanega posega, dodatna količina žvepla nima vpliva na navedeni scenarij večje nesreče. Do odpovedi čistilne naprave za taljenje žvepla lahko pride ob prekinjeni dobavi sveže tehnološke vode do čistilne naprave ali nedelovanja katerega izmed ključnih delov naprave, vendar nameravani poseg nima vpliva na prepoznani scenarij ali samo delovanje čistilne naprave za taljenje žvepla, ker ne posega v delovanje te naprave.

Notranji izredni dogodek razlitja hidrazina je pripravljen za namen razlitja 60 l embalaže s 35 % raztopino hidrazina ob pretovarjanju. Volumna embalaže se pri nameravanemu posegu ne spreminja, zato izvedba nameravanega posega nima vpliva na obstoječi scenarij. Prav tako se ne spreminja celotna količina skladiščene raztopine hidrazina.

V okviru nameravanega posega je bila prepoznana nevarnost eksplozije zaradi porasta tlaka, vendar nosilec nameravanega posega ocenjuje, da je zaradi vseh v HAZOP navedenih varstvenih ukrepov, možnost za eksplozijo minimalna in zato ne bo obravnavan kot možna večja nesreča in za to možnost ne bo pripravljene scenarija. Zaradi navedenega nosilec nameravanega posega ocenjuje, da možnost eksplozije ne bo imela vpliva na scenarij razlitja hidrazina.

V sklopu naprave A1 sta v uporabi dve za vodno okolje nevarni snovi hidrazin in kurilno olje. Količine in pogoji skladiščenja nevarnih snovi, nevarnih za vodno okolje se z nameravanim posegom ne spreminjajo. Glavni varovalni ukrepi pri skladiščenju kurilnega olja so naslednji: postavitve rezervoarja v nepropustno lovilno skledo; signaliziranje v primeru razlitja tekočine v lovilni posodi; uporaba sistema za prenapolnitev, ki prekine prečrpavanje, ko nivo v rezervoarju doseže maksimalno dovoljeno količino; pretakališče urejeno kot nepropustna posoda. Odtok iz pretakališča je speljan preko ustreznega zadrževalnega sistema pretakališča in preko oljnega lovilca; ozemljitev vozila: prisotnost požarne straže ob prečrpavanju in zatesnitev jaškov meteorne kanalizacije. Za skladiščenje hidrazina je glavni varovalni ukrep nameščena ustrezna lovilna skleda/posoda brez iztoka, ki zadrži celotno količino skladiščenega hidrazina. Ob dobavi hidrazina je prisotna požarna straža, ob pretovarjanju se zatesni jaške meteorne kanalizacije in pretovarjanje izvaja skladno s pripravljenimi scenariji večjih nesreč in se pretovarja le mak. 60 l naenkrat. Hidrazin je skladiščen v zaklenjenem premičnem nadstrešku. Na mestih uporabe hidrazina so prav tako v uporabi lovilne posode, ki zadržijo volumen hidrazina, ki se lahko razlije. Glede na vse navedeno ministrstvo tveganje za nastanek okoljskih in drugih nesreč, povezanih z izvedbo in obratovanjem nameravanega posega, ocenjuje kot manj pomembno.

Tveganje za zdravje ljudi

Nameravani poseg v času gradnje in obratovanja ne bo povzročil povečanega tveganja za zdravje ljudi (kot posledice povečanih emisij snovi v zrak, tla in vode, povečanih emisij hrupa, svetlobe in tveganja zaradi nesreč), vpliva ne bo.

Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma dovoljenimi posegi

Nameravani poseg je zasnovan kot širitev obstoječih objektov na lokaciji nosilca nameravanega posega. Nameravani poseg je z obstoječimi objekti povezan preko skupnih tehnoloških procesov. Glede na ugotovitve, podane v obrazložitvi te odločbe, kumulativni vplivi obstoječih posegov in nameravanega posega ne bodo pomembni.

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je ministrstvo ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, v kolikor se bodo upoštevali v nadaljevanju navedeni ukrepi, predvideni za zmanjšanje ali preprečevanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje, ki so tudi sestavni del vloge nosilca nameravanega posega za izvedbo predhodnega postopka. To posledično pomeni tudi, da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Ukrepi za zmanjšanje ali preprečevanje morebitnih škodljivih vplivov na okolje

Emisije onesnaževal v zrak

V času gradnje bodo emisije onesnaževal v zrak posledica izvajanja gradbenih del, prevozov tovornih vozil in obratovanja gradbenih strojev. Prašne emisije v času izvajanja gradbenih del bodo nastale zaradi rušenja obstoječih betonskih hladilnih stolpov. Pri uporabi gradbene mehanizacije in tovornih vozil bodo nastajale emisije onesnaževal, ki izhajajo z izpušnimi plini iz motorjev z notranjim zgorevanjem, gradbišče pa lahko predstavlja znaten vir emisij delcev (PM₁₀, PM_{2,5}) v zrak, če se pri organizaciji gradbišča in izvajanju del ne upoštevajo zakonsko določeni zaščitni ukrepi.

Z upoštevanjem splošnih omilitvenih ukrepov se bodo najvišje dnevne koncentracije in povprečne letne koncentracije delcev PM₁₀ občutno zmanjšale. Uredba o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč (Uradni list RS, št. 21/11, 197/21 in 44/22 – ZVO-2) izvajalcem, med drugim, nalaga pravila ravnanja pri izvajanju gradbenih del na gradbišču, z namenom preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev iz gradbišč. Pri izvajanju gradbenih del bo nosilec nameravanega posega upošteval naslednje zakonodajne ukrepe za preprečitev ali zmanjšanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje:

- omejitev hitrosti transporta po površinah gradbišča na 20 km/h ali manj;
- zmanjševanje količine skladiščenega sipkega gradbenega materiala in zemeljskega izkopa na gradbišču ter njegovo ustrezno vlaženje, prekrivanje ali zaslanjanje v času vetrovnih razmer;
- čiščenje koles in podvozja vozil na izvozu iz gradbišča;
- čiščenje asfaltirane javne ceste v okolici gradbišča, v primeru raznosa ostankov zemlje in umazanije iz gradbišča na cestišče.

Nosilec nameravanega posega je za čas izvajanja gradbenih del predvidel tudi dodatne omilitvene ukrepe z namenom preprečevanja prašenja, katere je ministrstvo vključilo v točko I./1./1.1 izreka te odločbe:

- omejitev manipulacije z zemeljskim izkopom in sipkim gradbenim materialom na gradbišču v sušnih in vetrovnih dneh oz. ustrezna obdelava sipkega gradbenega materiala proti prašenju (škropljenje z vodo);
- vlaženje sipkih gradbenih materialov in zemeljskega izkopa med odstranjevanjem in prekladanjem, če so suhi;
- določitev odgovornega nadzornika gradnje, ki bo tekom gradbenih del preverjal skladnost izvajanja ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije delcev iz gradbišča.

Ob doslednem upoštevanju zahtev za postopke mehanske obdelave in organizacijske ukrepe na gradbišču iz Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč, ki veljajo za vsa gradbišča in upoštevajoč dodatne omilitvene ukrepe, določene v točki I./1./1.1 izreka te odločbe, ministrstvo vpliv nameravanega posega na emisije onesnaževal v zrak oz. na kakovost zraka na območju v času gradnje ne ocenjuje kot verjetno pomemben.

V obstoječem procesu proizvodnje žveplove kisline nastajajo emisije snovi v zrak iz proizvodnje H₂SO₄ (N1, Z1), pri taljenju žvepla na izpustu iz čistilne naprave (N121, Z63) in predgrelna S-kislina (N82, Z53). Meritve se izvajajo enkrat na tri leta (Z1, Z63) in enkrat na pet let (Z53). V letu 2023 so bile izvedene meritve za Z63 in Z1, meritve za Z53 so bile izvedene v letu 2021. Iz letne Ocene o emisijah snovi v zrak za leto 2023 (LOM 20230525, 27. 3. 2024, LOM 20230385, 31. 7. 2023, ZVD d.o.o.) in Poročila o emisiji snovi v zrak (LOM 20210414, 22. 3. 2022, ZVD d.o.o.) izhaja, da so bili merjeni parametri pod mejnimi vrednostmi. Poleg tega se ocenjujejo tudi razpršene emisije, ki nastajajo iz pretovora rude v skladišču rude (skladišče elementarnega žvepla). V Oceni razpršenih emisij skupnega prahu iz Cinkarne Celje za leto 2023 (LOM 20230525-R, 8.5.2024, ZVD d.o.o.) je bil narejen izračun razpršene emisije prahu pri stresanju rude iz vagonov in prekladanje le-te v skladišču (v letu 2023 je bilo dobavljenega 570,320 ton trdnega žvepla), ki znaša 0,2 kg/leto.

Zaradi nameravanega posega se ne pričakuje povečanje emisije snovi v zrak, saj nameravani poseg ne posega v dele proizvodnje žveplove kisline, kjer emisije snovi v zrak nastajajo. Nosilec nameravanega posega v obstoječem stanju sicer zagotavlja skladnost izpusta Z1 glede mejnih vrednosti, ki so določene v okoljevarstvenem dovoljenju z rednimi menjavami katalizatorja, pri čemer v sklopu rednih zaustavitev proizvodne žveplove kisline (remonti) periodično izvaja t. i. sejanje katalizatorja, kjer se iz nasutja odstrani zdrobljene delce katalizatorja in izgubljeni volumen katalizatorja nadomesti z novim katalizatorjem. Nosilec nameravanega posega nadalje navaja, da katalizator redno pošilja na analizo proizvajalcu, kjer se določi aktivnost katalizatorja in izda priporočilo o menjavi. Ob vsaki menjavi katalizatorja se star izrabljen katalizator zamenja z novim izboljšanim katalizatorjem bolj aktivnega tipa.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega z vidika emisij snovi v zrak v času njegovega obratovanja ne ocenjuje kot verjetno pomemben.

Emisije onesnaževal v tla in vode

V času izvajanja gradbenih del bi vplivi na tla in podzemne vode lahko nastali zaradi razlitja goriv in maziv iz delovnih strojev na gradbišču, ki se bodo uporabljali pri gradnji nameravanega posega in utrjevanju površin. Pri izvajanju gradbenih del bo nosilec nameravanega posega upošteval naslednje ukrepe za preprečitev ali zmanjšanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje, ki jih je ministrstvo določilo tudi v točki I./2./2.1 izreka te odločbe:

- pri gradnji je potrebno uporabljati gradbene stroje in vozila, ki so redno in dobro vzdrževana in servisirana;
- pri pretakanju goriv v gradbene stroje je potrebno uporabljati lovilne posode, s katerimi se bo ujelo morebitno razlito gorivo;
- zagotoviti je potrebno ustrezna adsorpcijska sredstva in tesne posode za shranjevanje uporabljenega sredstva;
- v primeru razlitja naftnih derivatov je potrebno onesnaženo zemljino nemudoma odstraniti, shraniti v posodo in jo predati v nadaljnjo oskrbo za to dejavnost registriranemu zbiralcu;
- pred pričetkom gradbenih del je potrebno za delavce pripraviti navodila za ukrepanje v primeru dogodkov, kot je npr. razlitje oz. onesnaženje površine tal z naftnimi derivati (z gorivom ali oljem iz gradbenih strojev ali transportnih vozil) ali z neznanimi tekočinami;
- na gradbišču je potrebno uporabljati kemične sanitarije brez iztoka.

Ministrstvo ocenjuje, da je, ob zagotavljanju predpisanih omilitvenih ukrepov tveganje za onesnaženje tal in podtalnice zaradi izvedbe nameravanega posega v času gradnje, sprejemljivo, vpliv pa ne bo pomemben.

Zaradi nameravanega posega se povečanja emisije snovi v vode zaradi odvajanja odpadnih voda, ki bi nastajale zaradi nameravanega posega, ne pričakuje.

Industrijska odpadna voda bo v okviru nameravanega posega nastajala:

- kot odpadna voda v Pripravi vode (N52) zaradi povečanih potreb po količini dekarbonatizirane vode. Ocenjena količina nastale odpadne vode je sicer do 9.000 m³ letno, vendar se bo v večini ponovno uporabila v Nevtralizaciji kondenzacijskih vod (N71).

V primeru izpusta v vodotok se odvede po nevtralizaciji, količine vseh odpadnih voda pa ne bodo presegle že dovoljenih količin v IED OVD.

- kot industrijska odpadna voda iz odsoljevanja novega hladilnega sistema. Ocenjena količina je do max 5 m³/h s temperaturo med 25°C in 28 °C, odpadna voda ne bo vsebovala biocidov oz. kemikalij za kondicioniranje, saj njihova uporaba v hladilnem sistemu ni predvidena. Odpadno vodo iz odsoljevanja namerava nosilec nameravanega posega ponovno uporabiti v napravi A1 za namen uravnavanja koncentracije proizvedene kisline, tako kot že izvaja pri obstoječem hladilnem sistemu N72. Še vedno pa bo občasno vseeno prihajalo na iztoku V4 do izpusta odpadne vode iz odsoljevanja v vodotok. Razlog je v tem, da nosilec nameravanega posega v določenih primerih za uravnavanje koncentracije proizvedene kisline uporablja odpadno vodo iz odsoljevanja hladilnega sistema, v določenih primerih (odvisno od zahtev po kvaliteti žveplove kisline) pa dekarbonizirano ali demineralizirano vodo iz naprave N52. Kadar uporablja vodo iz naprave N52, se odpadna voda iz odsoljevanja hladilnega sistema izpušča v odtok V4-2 in odvaja v vodotok na iztoku V4. Uporaba vode iz odsoljevanja hladilnih sistemov se prekine tudi v primeru, če pride do odstopanja v kvaliteti dekarbonizirane vode, ki jo dodaja v hladilni sistem. Zaradi teh občasnih izpustov v odtok V4-2 pa ne bo prišlo do spremembe količin ali kakovosti izpuščene vode, kot je to opredeljeno v točki 4.2.5. izreka IED OVD, kjer je, med drugim, določeno, da se dovoljuje na iztoku V4, S kanal v vodotok Vzhodna Ložnica odvajati industrijske odpadne vode kot mešanico industrijskih odpadnih vod iz obtočnega hladilnega sistema (N72) ter industrijskih odpadnih vod iz pranih kotlov (03.06) in (03.07) preko merilnega mesta MM V4-2 in odtoka V4-2: - v največji letni količini 70.000 m³, v največji dnevni količini 200 m³, z največjim 6-urnim povprečnim pretokom 2 l/s.

Ministrstvo ocenjuje, da zaradi nameravanega posega in upoštevajoč zgoraj navedene ugotovitve, tovrstni vpliv na okolje ni verjetno pomemben. Temperatura vode iz odsoljevanja bo predvidoma 25 - 28°C, kar (upoštevajoč mejno vrednost 30°C) predstavlja nepomemben vpliv z vidika toplotnega obremenjevanja okolja.

Padavinske odpadne vode z območja nameravanega posega se bodo odvajale preko peskolovov in obstoječih lovilnikov olj, skladnih s standardom SIST EN 858 v obstoječi sistem padavinske kanalizacije ob proizvodni hali. Padavinske vode s strehe objekta se bodo preko peskolovov odvajale v kanalizacijo.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega na emisije snovi v tla in vode v času obratovanja ne ocenjuje kot pomemben.

Veljavnost odločbe

V skladu s štirinajstim odstavkom 90. člena ZVO-2 odločba, izdana v predhodnem postopku preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njene pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne vloži vloge za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je ministrstvo odločilo, kot izhaja iz II. točke izreka te odločbe.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – ZUP-UPB2, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20-ZIUOPDVE in 3/22 - ZDeb) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz III. točke izreka te odločbe.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada.

Ker ZVO-2 možnosti pritožbe zoper to odločbo ne določa, pritožba ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Postopek vodila:

Ana Kezele Abramović
sekretarka

dr. Tanja Pucelj Vidović
Vodja sektorja za okoljske presoje

Vročiti:

- CINKARNA, kemična industrija Celje d.d., Kidričeva ulica 26, 3000 Celje – osebno elektronsko (bernarda.podgorsek@cinkarna.si).

Poslati po osmem odstavku 90. člena ZVO-2 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo, Inšpekcija za okolje, Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsoe@gov.si);
- Mestna občina Celje, Trg celjskih knezov 9, 3000 Celje – po elektronski pošti (mestna.obcina@celje.si).